

indtil 1. April 1928. Maksimum for det Tilskud, som der er Tale om under de forskellige Former at yde, er et Beløb af 23¼ Mill. Kr., og det modsvares af denne Afgift paa Formuer, der er anslaaet at ville indbringe 24 Mill. Kr. Der kan altsaa være Tale om, at der kommer ¾ Mill. Kr. for meget, men dem kan man jo saa senere stille Forslag om at efterbetale. Endvidere indeholder Lovforslaget en Række Bestemmelser om Garanti og om Laan, og de nye Laan og nye Garantier andrager tilsammen et Beløb af 75 Mill. Kr., medens der altsaa i Forvejen er ydet dels Eksportkredit, dels Kriselaan efter tidligere Vedtagelser paa 24 Mill. Kr. Altsaa alt i alt er der Tale om at stille til Raadighed for samtlige vore Erhverv for at imødegaa Krisen og Arbejdsløsheden Laan og Garantisummer paa 99 Mill. Kr., som tænkes tilvejebragt, efterhaanden som det bliver fornødent, paa den Maade, der er angivet i den nugældende Laanelov, nemlig ved en successiv Udsteden af de nødvendige Obligationer, svarende til, hvad der kommer til Udbetaling, medens et Beløb af 23¼ Mill. Kr. altsaa tænkes stillet til Raadighed som Tilskud og dækket ved en Afgift paa dem, der har haft Fordel af Kronestigningen, saaledes at Staten ikke vil faa Vanskeligheder med sin Balance af den Grund. Det Tilskud paa 23 Mill. Kr., der er Tale om, svarer jo saa nogenlunde til, hvad det koster at udrede Understøttelse et enkelt Aar til de arbejdsløse, lidt mere eller lidt mindre, efter som Arbejdsløshedens Størrelse er. Og saa er der den Forskel, at ved disse Foranstaltninger faar vi blivende Værdier for Erhvervslevet og for Samfundet, og vi faar Millioner i Arbejdsløse, Millioner i forøget Skatteindtægt, Omsætning i Samfundet og ny Produktion. Ingen kan faa mig til at se andet, end at en saadan Handlemaade er adskilligt mere forsvarlig end at fortsætte med en Understøttelsesvirksomhed, som man forstaar aldrig fører igennem de Vanskeligheder, der er ved at faa Produktionen i Gang. Og de Garantier, der er Tale om — ja, man kan naturligvis sige, at det er at belaste Staten med betydelige Garantisummer, 99 Mill. Kr., men alligevel, det er jo ikke nær saa meget som den Garanti, Rigsdagen paatog sig overfor Landmandsbanken. Selv om Staten kom til at ofre baade Tilskuddene og Laanene efter denne Lov, hvis der ikke var et Menneske, der betalte en Skilling tilbage af det, vi laante dem, vilde Summen alligevel være mindre end det, vi en skønne Dag skal betale for vor Garanti overfor Landmandsbanken, og saa

vil jeg dog mene, at der er mere Rimelighed og god Mening i at yde Erhvervslevet disse Hjælpemidler for at opbygge en sund Produktion i vort Land end i at betale for den private Banks Forsyndelser en Gang i Fortiden.

Der er, som jeg allerede har sagt, sket en Række Henvendelser fra Industrien, fra Foreninger, fra Skibsfarten, fra Landbruget, og det er en Overvejelse af alle herhenhørende Forhold, der har ført til det Lovforslag, jeg har den Ære at fremsætte, et Lovforslag, som ubestrideligt byder Hjælp til Produktionen, som byder et Midde, hvorved Arbejdsløsheden i vid Udstrækning kan overvindes. Jeg tillader mig at anbefale den høje Rigsdag at stille sig velvilligt til dette Lovforslag, og jeg fremhæver navnlig Ønskeligheden af en hurtig Behandling deraf, thi det er en Erfaring, vi har, at naar man i Rigsdagen beskæftiger sig med Spørgsmaal om, hvad der skal gøres, saa er der en hel Mængde Mennesker, der gaar i Forventninger om, at der vil blive gjort noget, og som af den Grund lader Hjulene staa stille. Det vil være lidet formaalstjenligt, om Rigsdagen anvender et halvt Aar til at se paa dette Lovforslag for saa sluttelig lidet eller intet at gennemføre. Mere formaalstjenligt og mere respektabelt overfor hele Erhvervslevet vil det være, om man underkaster Lovforslaget en hurtig Behandling og giver sit Svar, ja eller nej, saadan som Rigsdagen er i Stand til at gøre det.

Formanden: Derefter har Socialministeren Ordet for at fremsætte nogle for hans Vedkommende tidligere anmeldte Lovforslag.

Socialministeren (Borgbjerg): Statsministeren berørte i sit Foredrag Arbejdsløsheden og nævnte det nuværende Tal paa arbejdsløse, der er omtrent 48 000. Der er en Mulighed for, at en ikke ringe Del af disse arbejdsløse kan blive beskæftiget, hvis det Lovforslag, som Stats- og Erhvervsministeren nu har fremsat, føres hurtigt igennem. Men en Del arbejdsløse vil der jo blive tilbage. Stats- og Erhvervsministeren sagde med Rette, at afskaffe Arbejdsløsheden kan vi ikke paa en Maaned eller et Aar; der skal mere til. Der skal en social Udvikling til, der skal til syvende og sidst et nyt Samfund til, et nyt og bedre Samfund. Men naar dette er Tilfældet, maa alle erkende, at ihvorvel det vigtigste er at skaffe Arbejde, Arbejde i Stedet for Understøttelse, er det en Nød-